

Negeer Assad niet als bondgenoot Westen

Amerikaans plan om Syrische oppositie nieuw leven in te blazen is crimineel en bouwen op drijfzand

Leo Kwartan

De Islamitische Staat (Isis) staat op het punt Kobani te veroveren. De slechtbewapende Koerden die in de Syrische grensplaats met Turkije standhouden tegen een overmacht van jihadisten, turen wanhopig naar de lucht. Vergeefs: de vliegtuigen van de door de VS geleide internationale coalitie werpen hun bommen slechts sporadisch af boven stellingen van Isis. Op televisie betogen gepensioneerde generaals in gepantserd Engels wat iedereen al weet. Je kunt een oorlog niet winnen met 'surgical strikes', of zonder 'intelligence'. Het ontbreekt ons aan 'boots on the ground'.

Waar we in Irak kunnen rekenen op Koerdische peshmerga's, onbetrouwbare soennitische stammen en de 'Dad's Army' van de regering in Bagdad, staan we in Syrië alleen. Met het Assadregime in Damascus doen we geen zaken. De Syrische Koerden zijn te zwak. Turkije houdt zich afzijdig. Aldus vestigen we onze hoop op de onderling verdeelde Syrische rebellen. We noemen hen gematigd, omdat hun politieke leiders zich steken in pakken van Pierre Cardin en executies niet op YouTube zetten, zoals Isis graag doet.

Niettemin willen de VS 5000 van deze rebellen trainen om Isis-gebied te veroveren. Dat plan is crimineel. Men probeert de Syrische oppositie nieuw leven in te blazen. Waar in Damascus, Homs, Aleppo en Idlib het geweld is afgenomen omdat moegestreden regeringssoldaten en rebellen lokale bestanden hebben gesloten, zullen training en bewapening de Syrische oppositie nieuwe hoop geven dat zij Assad kan verslaan. Dat zal leiden tot intensivering van de burgeroorlog.

Wie rekent op de Syrische oppositie, bouwt op drijfzand. Bovendien geeft het geen pas in de strijd tegen Isis kieskeurig te zijn in de keuze van bondgenoten. In tijden waarin olievelden, wapendepots, legereenheden — ja, halve natiestaten — onder de voet worden gelopen door extremisten die bovendien het Westen

Troepen van president Assad tonen de Syrische vlag.

FOTO: REUTERS

bedreigen, moet je zuinig zijn op nog functionerende overheden in de regio. En dat is het Syrië van Assad nog steeds. Na ruim drie jaar burgeroorlog leven miljoenen Syriërs nog altijd in hun eigen land en in relatieve veiligheid.

Ondanks economische misère en persoonlijk leed, bestaat er nog altijd een Syrië waar kinderen naar school gaan, artsen afstuderen, vrouwen zonder hoofddoek over straat gaan, christenen worden gerespecteerd en tijdens het

Niemand houdt van Assad, maar wel van de staat die hij ondanks alles overeind heeft gehouden

WK de terrassen vol zaten met waterpijprokende voetbalfans. Niemand houdt van Assad, maar wel van de staat die hij ondanks alles overeind heeft gehouden. De meeste Syriërs verkiezen Assads staat boven oorlog en chaos of een miserabel leven als vluchteling.

De wereld kan zich niet veroorloven Assad als bondgenoot te negeren. De dictator wil wel. Onlangs sprak ik in Damascus regeringsfunctionarissen die haast wanhopig smeekten dat het Westen toch zou inzien dat Syrië aan de goede kant staat in de strijd tegen Isis. Samenwerking met Assad is bovendien een uitgelezen kans om eisen te stellen aan zijn regime. Herwonnen legitimiteit moet worden betaald met concessies: een politieke oplossing voor de burgeroorlog en

veilige terugkeer voor de Syrische vluchtelingen. Trouwens, we willen toch niet dat Isis dadelijk in Damascus staat?

Vooralsnog zien we op tegen de diplomatieke acrobatiek die nodig is om Assad weer te omhelzen. In de praktijk gaat dat gemakkelijker. De meeste Koerden die standhouden in Kobani behoren tot de PYD. Sinds 2012 werken zij samen met Assad, niet uit liefde, maar op basis van politieke calculaties. Oftewel, mocht het de coalitie toch lukken Kobani uit de wurggreep van Isis te houden, dan kan men zichzelf prijzen een van Assads bondgenoten te hebben gered.

.....
Leo Kwartan is arabist en adviseert bedrijven die opereren in het Midden-Oosten.

